

Biblioteques

de Barcelona

MEMÒRIA 2021

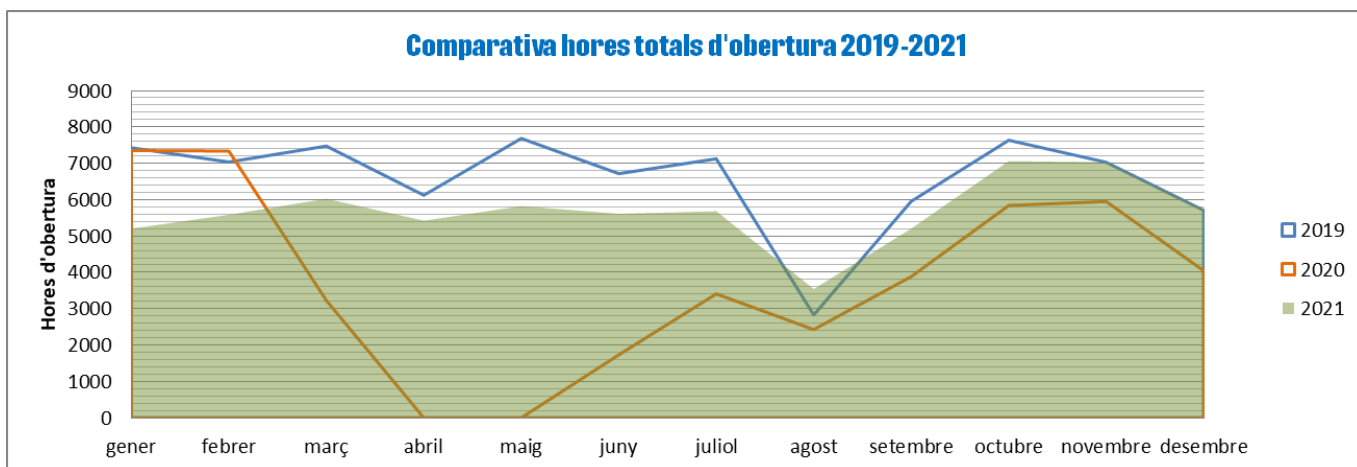
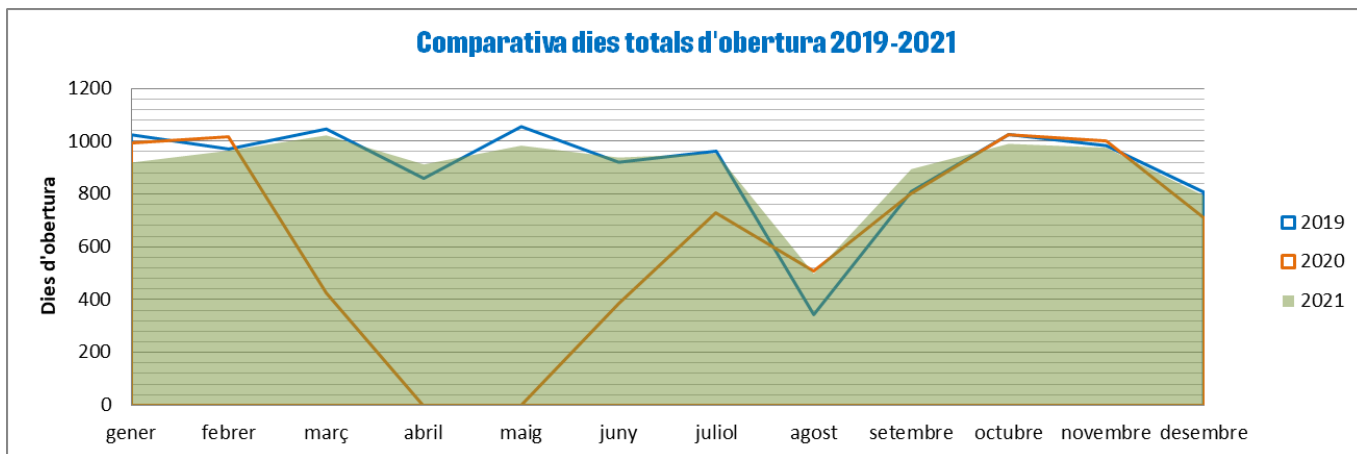
Comparativa amb els anys 2019 i 2020

El 2021 ha estat un any marcat encara per les restriccions sanitàries derivades de la Covid-19, tot i que com es pot veure en aquest resum estadístic l'impacte del servei ha millorat notablement.

Les biblioteques han estat totes obertes¹ durant tot l'any, les de districte i referència en el seu horari habitual, i les biblioteques de proximitat amb horari restringit fins al 2 d'octubre, i a partir del 4 d'octubre ja van recuperar les hores d'obertura habituals. Això significa que les hores d'obertura s'han recuperat fins a un 50 % respecte el 2020, però han quedat encara un 13,7 % per sota del 2019.

Com ja es va fer al 2020 durant el període de vacances d'estiu es va ampliar el nombre de biblioteques obertes per poder donar servei a les biblioteques situades en territoris amb Pla de Barris, amb la programació dels Bibliocasals.

¹ La biblioteca Les Roquetes-Rafa Juncadella tanca del 2 al 31 de novembre per obres d'adequació funcional.
La biblioteca Jaume Fuster tanca del 6 al 12 de desembre per obres als lavabos de la planta baixa.
La biblioteca Sofia Barat tanca el 23 de desembre per obres de millora i manteniment.
La biblioteca Sant Martí de Provençals tanca definitivament les seves portes el 28 de desembre per trasllat.

OBERTURA	2019	2020	2021
Dies	10.803	7.589	10.843
Hores	78.736	45.199	67.919

DADES D'OFERTA I IMPACTE DEL SERVEI: USOS DIARIS

Les visites que han rebut les biblioteques s'han recuperat un 10 % respecte al 2020, però queden encara un 41 % per sota de les del 2019. Cal tenir en compte, com s'explica en aquest document, que els horaris d'obertura de les biblioteques de proximitat no van recuperar la normalitat fins al 4 d'octubre, i que fins el mateix mes d'octubre van ser vigents importants restriccions d'aforament a les sales de lectura i estudi, a l'accés als ordinadors de la biblioteca, als cursos d'alfabetització digital i als tallers o a les activitats culturals i de promoció de la lectura a totes les biblioteques.

INDICADORS BÀSICS PER DIA	2019	2020	2021
Visites presencials	24.930	13.313	14.653
Visites web	3.366	4.371	3.438
Usos d'ordinadors i wi-fi	4.693	2.632	2.512
Préstecs	12.373	9.031	10.789

DADES D'OFERTA I IMPACTE DEL SERVEI: EQUIPAMENTS I VISITES

DADES GENERALS	2019	2020	2021
Biblioteques	40	40	40
Metres quadrats (1=1000)	65,7	65,7	65,7
Hores obertura anuals	78.836	45.199	67.914
Equip de treball	409	414	421
Visites presencials	6.710.517	2.510.629	3.960.455
Visites per habitant	4,1	1,5	2,4
Visites web	908.656	824.248	929.233

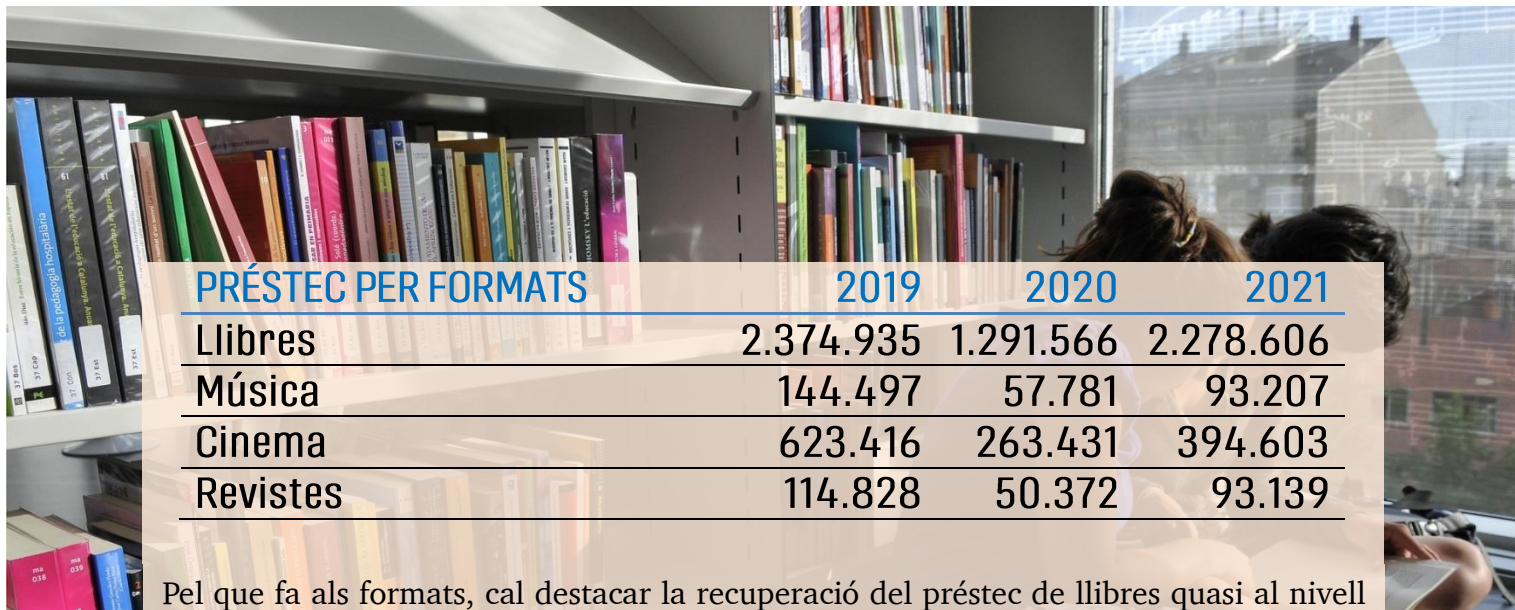
Les visites presencials es van recuperar un 22 % respecte al 2020, encara que no van arribar al ritme del 2019 a causa de la reducció de les hores d'obertura i a les restriccions en els usos que es van aplicar a totes les biblioteques.

DADES D'OFERTA I IMPACTE DEL SERVEI: LA COL·LECCIÓ I EL PRÉSTEC

	2019	2020	2021
Documents	2.506.339	2.452.394	2.361.552
Documents prestats per habitant	2,1	1,2	2,0

Durant el 2021 s'han adquirit documents per valor d'1 milió d'euros a les llibreries de la ciutat, una acció emmarcada en el pla d'ajuts per a la recuperació del sector cultural promogut per l'Ajuntament de Barcelona.

La col·lecció de Biblioteques de Barcelona ha anat creixent de manera continuada els darrers anys, tot i que el ritme d'obertura de noves biblioteques s'ha estabilitzat en anar-se completant el pla d'equipaments previst. La política de col·lecció de les biblioteques recomana tendir a un creixement zero de les col·leccions, és dir, que l'entrada de nous documents vagi acompanyada de l'esporgada dels documents des actualitzats, sense ús o en mal estat. Durant el 2020 i el 2021 s'ha fet un esforç en l'esporgada i l'actualització de la col·lecció.

PRÉSTEC PER FORMATS

	2019	2020	2021
Llibres	2.374.935	1.291.566	2.278.606
Música	144.497	57.781	93.207
Cinema	623.416	263.431	394.603
Revistes	114.828	50.372	93.139

Pel que fa als formats, cal destacar la recuperació del préstec de llibres quasi al nivell del 2019, i la gran recuperació de la resta de formats respecte al 2020.

DADES D'OFERTA I IMPACTE DEL SERVEI: LA COL·LECCIÓ I EL PRÉSTEC

	2019	2020	2021
Préstec total	3.433.548	2.059.734	3.261.410
Préstecs físics	3.339.657	1.702.158	2.916.001
Préstecs de llibre digital	93.891	357.576	345.409
% visites que han fet ús del servei de préstec	15%	19,60%	19,68%
Documents prestats / habitant	2,1	1,2	2,0
Visites al Bibarnabloc	42.338	63.642	61.974

Cal destacar l'increment de préstecs d'aquest 2021, fins arribar a resultats molt similars al 2019 a un 13 % per sota dels resultats del 2019. També els resultats sostinguts del préstec digital del 2020, amb un augment del 268 % respecte al 2019.

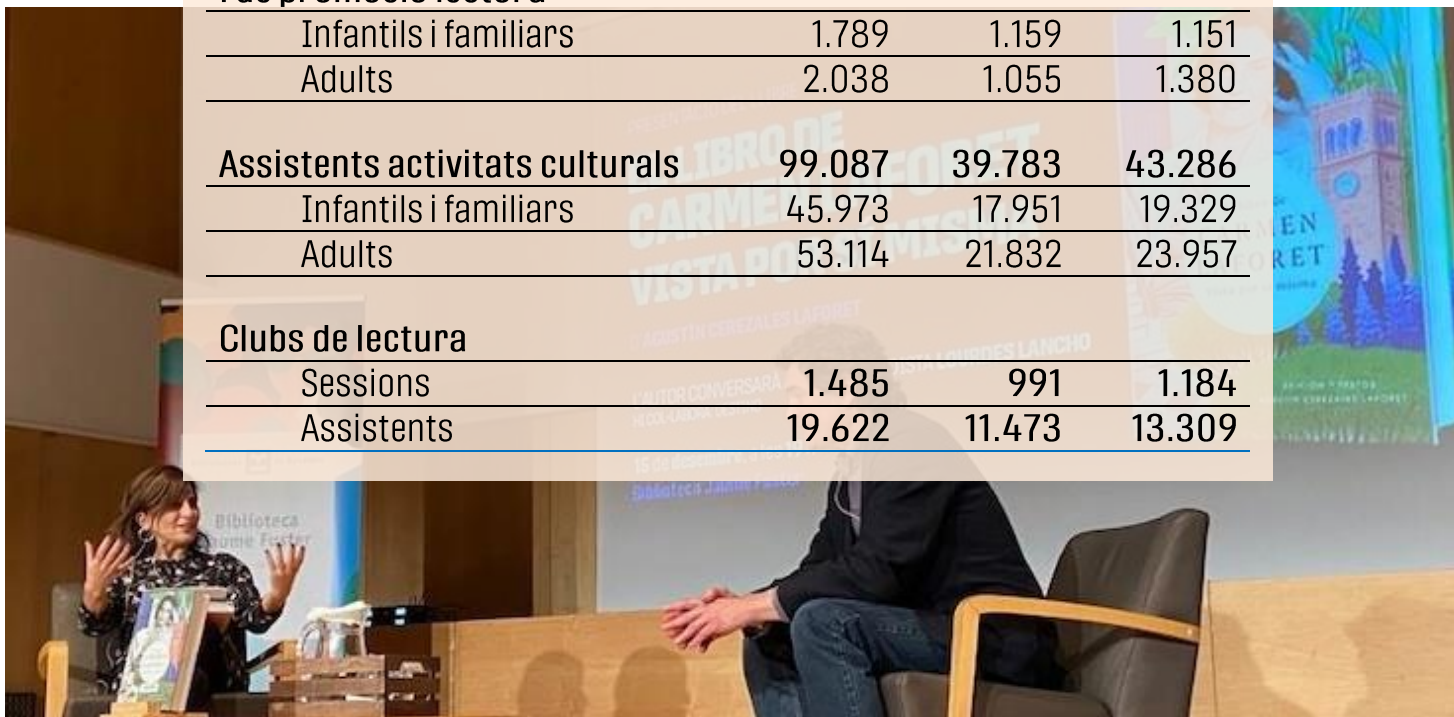
El [Bibarnabloc](#), el bloc de recomanacions de les Biblioteques de Barcelona, ha mantingut el nivell de visites del 2020, que havia registrat un augment del 50 %.

Periòdicament s'elaboren [guies de lectura](#) sobre temes d'interès per als usuaris, tant per adults com pel públic infantil, vinculades a l'actualitat, els cicles d'activitats o bé als esdeveniments culturals de la ciutat. Tots els llibres recomanats a les guies es poden trobar a les biblioteques.

DADES D'OFERTA I IMPACTE DEL SERVEI: CULTURA I DIFUSIÓ DE LA LECTURA

Durant pràcticament tot el 2021 es van mantenir les restriccions en l'aforament als espais on es duen a terme les activitats culturals i de promoció de la lectura.

	2019	2020	2021
Nombre d'activitats culturals i de promoció lectora	3.827	2.214	2.531
Infantils i familiars	1.789	1.159	1.151
Adults	2.038	1.055	1.380
Assistents activitats culturals	99.087	39.783	43.286
Infantils i familiars	45.973	17.951	19.329
Adults	53.114	21.832	23.957
Clubs de lectura			
Sessions	1.485	991	1.184
Assistents	19.622	11.473	13.309

ALGUNES ACTIVITATS DESTACADES

- [Lletra Petita](#): tot i les restriccions d'aforament que es van mantenir durant gran part del 2021, es van realitzar 1.432 activitats infantils i familiars, amb més de 20.000 assistents.
- Alguns dels temes que s'han abordat durant el 2021 dins els *Cicles temàtics* mensuals han estat:
 - [Els feliços anys vint: diversió, crisi i guerres](#).
 - XV cicle de filosofia. [Natura/Cultura: superar el dualisme](#).
 - [Patricia Highsmith. L'angoixa feta literatura](#).
 - [El virus del sentit: joves i recerca vital](#).
 - [El Marroc, el Sàhara i Guinea equatorial. Reflexions postcoloniales](#).
 - [Exploradors i exploradores del món](#).
 - [El poble amazic, una cultura que ressorgeix](#).
 - [Cinema lliure a la biblioteca](#).
 - [Música per als teus ulls](#).
 - [Elles cantes, elles parlen](#).
 - [Viatges al Chicago dels anys 20 a través de les bandes juvenils](#).
 - [Jazz & Crime](#).
- Cicle *Visions de la ciència*:
 - [Coneixement i convivència davant la pandèmia](#).
 - [La ciència també té història](#).
 - [Menú d'idees per a una alimentació sostenible](#).
- Dins el cicle *Parlem amb...* que acull les trobades amb autors va comptar amb la presència, entre d'altres, de Kiko Amat, Fernando Aramburu, Milena Busquets, M. Àngels Cabré, Antonio Muñoz Molina, Rebecca Makkai.
- El [Pregó de Sant Jordi](#) va tornar al Saló de Cent amb les reflexions d'Irene Vallejo al voltant de la lectura i les biblioteques.

ALGUNES ACTIVITATS DESTACADES

- Cicle *Biblioteques de Barcelona 2030*. Dins el marc de reflexió del Pla Director de Biblioteques de Barcelona es van fer diversos debats virtuals sobre els grans temes del Pla: Cultura i Educació; La promoció de la lectura; Equitat i cohesió social i La gestió del coneixement i l'accés a la informació.
- *L'enigma Laforet*. Exposició itinerant amb motiu del centenari del naixement de Carmen Laforet que visitarà diverses Biblioteques de Barcelona fins al 2023. Amb motiu de la inauguració de l'exposició, es va presentar *El libro de Carmen Laforet. Vista por sí misma*, d'Agustín Cerezales Laforet.
- *Clubs de Lectura Virtuals*. Es van posar en marxa durant el 2020 davant la impossibilitat de fer els clubs de lectura presencials. S'han mantingut durant el 2021 amb una gran acceptació dels usuaris. Han permès la incorporació de nous públics als serveis que ofereixen les biblioteques.
- *Bibliocasals* i *A l'estiu Barcelona t'acull*, ambdues activitats dedicades a la infància i la joventut en situacions de vulnerabilitat econòmica i social, realitzades en cooperació amb altres departament de l'Ajuntament de Barcelona.
- *A cau d'orella* és un servei de lectures telefòniques que es va iniciar durant el 2020, especialment dirigit a la gent gran o a persones amb dificultats per desplaçar-se, i que s'ha mantingut per atendre aquesta franja de població amb risc d'exclusió.

DADES D'OFERTA I IMPACTE DEL SERVEI

EDUCACIÓ I COHESIÓ SOCIAL	2019	2020	2021
Activitats d'alfabetització digital	3.012	976	1.351
Assistents	17.034	7.666	7.209
Visites escolars	2.452	893	2.035
Assistents	58.240	19.669	42.106
Serveis oferts de lectura i préstec a domicili	3.190	960	569

En aquest bloc de dades mereix un comentari especial la recuperació de les visites escolars, que no arriben als resultats del 2019, però sí que inicien de manera decidida el camí cap a la normalització. També en aquest cas cal recordar que 29 biblioteques van recuperar els horaris habituals d'obertura a l'octubre, per tant van estar el primer semestre de l'any amb horaris restringits, que feien que obrissin només 2 matins lectius a la setmana.

Dins les *activitats d'alfabetització digital* són destacables les dirigides als més joves: [EstàsOn](#), [Technovation Girls](#) i el conjunt de propostes de l'*American Space* de la biblioteca Ignasi Iglésias – Can Fabra, que s'ha portat també a la resta de biblioteques de Sant Andreu.

DADES D'OFERTA I IMPACTE DEL SERVEI

CONNECTIVITAT I XARXES SOCIALS	2019	2020	2021
Usos wifi	646.463	289.396	424.164
Usos ordinadors	619.679	206.962	254.666
% visites que han fet usos d'ordinadors i wifi	18,82%	19,77%	17,14%
Piulades a Twitter	1.834	1.995	2.776
Interaccions a Twitter	8.778	24.899	23.954
Visualitzacions a Youtube	23.564	45.936	57.159
Publicacions a Instagram	201	282	269

Cal notar la gran recuperació dels usos wifi, davant l'augment més discret dels usos dels ordinadors de les biblioteques, que van patir també les restriccions d'aforament de manera que només hi havia disponibles la meitat dels ordinadors per tal de garantir la distància de seguretat entre usuaris.

QUI VA A LES BIBLIOTEQUES

GÈNERE	2019	2020	2021
Homes	45%	45%	48%
Dones	55%	55%	52%

NACIONALITAT	2019	2020	2021
Espanyola	71%	71%	78%
Estrangera	29%	29%	22%

GRUPS D'EDAT	2019	2020	2021
Infants (0-14)	9%	8%	13%
Joves (15-24)	13%	14%	9%
Adults (25-39)	31%	30%	23%
Adults (39-64)	35%	36%	35%
Gent Gran (+65)	12%	12%	21%

EL CARNET	2019	2020	2021
Usuaris inscrits	1.003.188	902.359	952.901
% població amb carnet	62%	53%	54%

La variació del nombre de persones inscrites entre el 2019 i el 2020 és deguda a l'aplicació d'una nova política en la gestió del carnet, que després de 5 anys d'inactivitat en el conjunt de serveis que requereixen l'ús del carnet es dona de baixa automàticament. Una dada important i a destacar són els 50.000 nous carnets emesos durant el 2021.

També cal destacar l'augment de carnets de persones majors de 65 anys, una franja d'edat que en relació amb la població de la ciutat estava poc representada a les biblioteques, i que ha aconseguit igualar-se.

EVOLUCIÓ DE LA XARXA D'EQUIPAMENTS

Ampliació de serveis:

- Posada en funcionament de l'autoprèstec a les biblioteques Sofia Barat i Nou Barris.

Manteniment:

- Substitució de les refredadores i calderes a la biblioteca Francesca Bonnemaison.
- Adequació del pati anglès de la biblioteca Les Corts – Miquel Llongueras.
- Reforma dels lavabos de la planta baixa de la biblioteca Jaume Fuster.
- Substitució de la màquina de clima de la biblioteca Guinardó – Mercè Rodoreda.

Obres:

- Projecte de remodelació i adequació funcional executats de les biblioteques Sofia Barat i Les Roquetes – Rafa Jucadella.
- Inici de les obres de construcció de la nova biblioteca de Sarrià.
- Obres de la nova biblioteca de districte Gabriel García Márquez de Sant Martí.

Projectes:

- Redacció de projecte executiu per a la reforma de l'àrea infantil de Nou Barris.
- Redacció de l'avantprojecte per a la reforma de la biblioteca Xavier Benguerel.
- Redacció del projecte executiu del trasllat de la biblioteca Ramon d'Alòs – Moner.

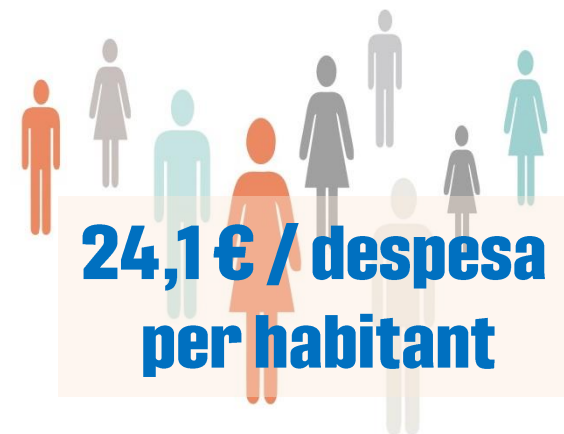
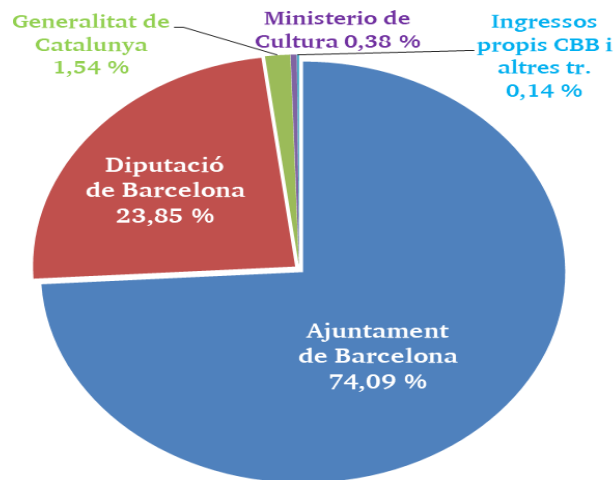

Obres de la nova biblioteca Gabriel García Márquez al de districte de Sant Martí

DADES ECONÒMIQUES: DESPESA TOTAL

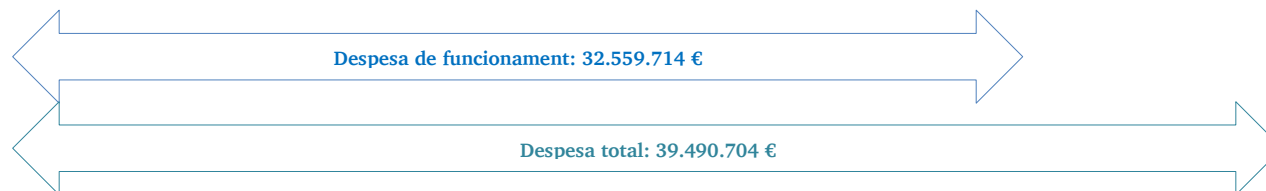
Entitat que fa l'aportació (€)

Ajuntament de Barcelona	Diputació de Barcelona	Generalitat de Catalunya	Ministeri de Cultura	Ingressos propis CBB	TOTAL
29.257.055	9.419.152	609.470	149.667	55.361	39.490.704

Per conceptes (€)

Personal	Fons documental	Funcionament	Acitivats	Difusió	Inversió nous equipaments
20.852.337	2.465.096	8.352.498	782.339	107.444	6.930.991

CRÈDITS

CONSELL GENERAL:

Presidència: Joan Subirats / Jordi Martí
 Vicepresidència: Joan Carles García Cañizares
 Vocals: Marta Cano, Maite Català, Marta Clari, Jordi Font, Mònica Gallardo, Khalid Ghali Bada, Daniel Granados, Jordi Martí, Iván Marzà, Ferran Mascarell, Mònica Mateos, Jordi Roca, Maria Truñó, Alfredo Vega

COMISSIÓ EXECUTIVA:

Presidència: Joan Subirats / Jordi Martí
 Vicepresidència: Joan Carles García Cañizares
 Vocals: Marta Cano, Marta Clari, Ferran Mascarell, Mònica Mateos, Jordi Roca, Maria Truñó

Intervenció Delegada: Rafael Gimeno
 Secretaria Delegada: Montserrat Oriol

Redacció i muntatge: Secretaria Tècnica
 Recollida d'indicadors: Olga Cebollada
 Fotografies: Eva Guillamet; personal de les biblioteques

EQUIP DIRECTIU:

Serveis Centrals:
 Ferran Burguillos (gerent), Juanjo Arranz, Anna Bröll/
 Anna Cabré, Anna Estruch, Jordi Gual, Jorge Moreno

Biblioteques:

- Districte de Ciutat Vella: Raquel Muñoz (referència), M. Josep Fontova, Mercè Pérez, Helena Vilardell/ Esther Ruffin.
- Districte de l'Eixample: Mònica Medina (districte), Sònia Asensio, Walter Llorach, Núria Perarnau, Míriam Sáez, Mont Sureda.
- Districte de Sants-Montjuïc: Julián Figueres (districte), Joan Delgado, Àngels Migueles.
- Districte de Les Corts: Neus Montserrat (districte), Oriol Masclans.
- Districte de Sarrià-Sant Gervasi: Angelina Cabré (districte), Núria Flo, Joana M. Torres.
- Districte de Gràcia: Carme Galve (districte), Juli Cervera, Alba Ferrer - Victòria Sales.
- Districte d'Horta-Guinardó: M. Isabel Minguillón (districte), Virgínia Fusté, Mar Ríos, Candi Rubín.
- Districte de Nou Barris: Anna Cabré/Helena Vilardell (districte), Dolors Bravo, Eulàlia Carnicer, Magnòlia Fuentes, David Nofuentes.
- Districte de Sant Andreu: Gemma Domingo (districte), Emma Armengod, Virgínia Cierco, Anna Saumell.
- Districte de Sant Martí: Isabel Marco/Neus Castellano (districte), Carme Marín, Lluís Martínez, Noemí Poncela, Àgueda Sánchez, Marta Zamora.

Secretaria Tècnica: Mercè Muñoz

Biblioteques de Barcelona

La Rambla, 88
08002 - Barcelona
Tel: 933161242

biblios@bcn.cat

www.barcelona.cat/biblioteques

Memòria 2021 de [Biblioteques de Barcelona](http://www.barcelona.cat/biblioteques)
està subjecta a una llicència de
[Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 3.0 No adaptada de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/)
Creat a partir d'una obra disponible a www.barcelona.cat/biblioteques